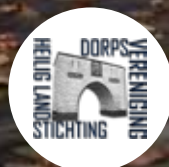

OORSCHHELP

Nieuwsbrief van Dorpsvereniging Heilig Landstichting

De Bosduivel
kleurt oranje
de kunst van
Ingrid Daemen
vrijheidssoep
de vaste rubrieken
en veel meer!

fotografie: Oranje Comité

nummer 79 | juni 2026

colofon

De OORSCHHELP is een uitgave van Dorpsvereniging Heilig Landstichting en wordt bezorgd op alle adressen in Heilig Landstichting.

De OORSCHHELP verschijnt vier keer per jaar en bevat nieuws voor en over het dorp, berichten van belang voor de dorpsbewoners en de agenda.

Niet-inwoners van Heilig Landstichting kunnen een abonnement op de Oorschelp nemen tegen kostprijs. Opgave bij de redactie.

REDACTIE:

Wim de Vries, Marleen Moggré, Jan de Koning, Marian Habets, Vera Mattijssen (namens de Dorpsvereniging), Jan Lückner (vormgeving).

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeleverde teksten in te korten of redactioneel te wijzigen. Altijd in overleg met de schrijver(s).

CONTACT:

Andreaslaan 29,
6564 AT Heilig Landstichting
E: oorschelp@heiliglandstichting.nl

AANLEVEREN FOTO'S BIJ ARTIKELEN:

- * Zo groot mogelijk, maar minimaal 150dpi op gewenste grootte van afdruk.
- * Stuur foto's als losse bestanden (dus niet in een Word document).
- * Afbeeldingen in kleur als JPG-, PNG-, of als PDF-bestand.

ADVERTEREN:

De Oorschelp wordt (mede) mogelijk gemaakt door de volgende adverteerders:

Marcel Krijgsman, In De Blauwe Druif, Klopper & Kramer, KEK dnl, Bistro van Loon, Kliniek Heyendaal, Bazuin Zonwering, Coby, Pulles Makelaardij, Zen Centrum Nijmegen, Freek, Gezondheidscentrum Brakkenstein, Otto Wijnen.

Wilt u ook adverteren in De Oorschelp? Dat kan. Neemt u hiervoor contact op met oorschelp@heiliglandstichting.nl

MEER INFORMATIE:

www.dorpsverenigingheiliglandstichting.nl

van de redactie

Heeft u dat nu ook nu het lente is en we richting de zomer gaan: alles lijkt een beetje vriendelijker en vrolijker. De grijze, donkere en natte wintermaanden liggen weer achter ons. De dagen lengen, bomen staan weer volop in de knop, het gras is weer frisgroen, de struiken tonen weer hun bloesem en de bloembollen steken hun bladeren weer uit de grond.

Je ziet het ook aan de mensen om je heen. Iedereen komt weer (letterlijk) uit haar of zijn schulp en laat zich weer zien. Alsof alles en iedereen nieuwe energie krijgt. En dat is waarschijnlijk ook zo.

Over energie gesproken: wij zijn de afgelopen tijd weer vol en enthousiasme aan de slag gegaan om voor u een nieuwe inspirerende Oorschelp te maken. Met daarin, jawel, ook een artikel over energie. Er zijn namelijk weer nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot de mogelijke oprichting van een energiecollectief in Heilig Landstichting.

Maar u kunt in deze Oorschelp ook lezen over activiteiten die zijn geweest zoals de vrijheidssoep op 5 mei en het lanentoernooi jeu de boules op Koningsdag. En natuurlijk ook over de activiteiten die nog op het programma staan, kwesties die ons bezighouden en andere zaken die het vermelden waard zijn.

In deze Oorschelp natuurlijk ook ruimte voor de vaste rubrieken: de column van Dick Verstegen, nieuwe bewoners, de seizoenssoep, de agenda en nog veel meer. Laten we de positieve energie die de lente in ons losmaakt zo lang mogelijk vasthouden. Ten goede van onszelf, ons dorp en

Wij wensen u veel leesplezier.

De volgende Oorschelp verschijnt september 2026.
Kopij aanleveren vóór 1 september 2026 en sturen naar: oorschelp@heiliglandstichting.nl.

De Oorschelp in kleur:

Op de website van de dorpsvereniging kunt u een versie van de Oorschelp in kleur vinden. Deze versie is bovendien interactief. De verwijzingen en links naar websites, e-mailadressen e.d. zijn actief.

Foto omslag: De Bosduivel kleurt Oranje. Kom ook samen kijken naar de voetbalwedstrijd Nederland - Zweden op 20 juni vanaf 18.30 uur.

van de voorzitter (a.i.)

‘Min de stilte’

Kunnen jullie ook zo genieten van ‘Forever Young’, met de levensverhalen van mensen die vaak al meer dan 50 jaar in ons dorp wonen? Zelf verzeilde ik 38 jaar geleden in Heilig Landstichting, aan de Nijmeegsebaan naast Annie van der Brug-Röling. Ze had hier als kind de tweede wereldoorlog doorstaan, werd vredesactiviste, en speelde prachtig piano.

Het besef dat dit een bijzonder dorp is daalde bij mij goed in nadat ik in 1996 verhuisde naar het pand van de SNVR, de ‘Samenwerking Nederlandse Vrouwelijke Religieuzen’, aan de Carmelweg, met als burens 9 zusters Carmelitessen. De zusters traden nooit buiten de muur rondom hun klooster, maar éénmaal heb ik ze toch gezamenlijk op de thee mogen ontvangen. Met de oorspronkelijke en latere burens had ik een fijne band, en de rust en de natuur waren weldadig.

Nadat ik in 2020 stopte met mijn werk ben ik pas echt onderdeel van de dorpsgemeenschap geworden. Ik sloot me aan bij de groengroep van Orientalis op woensdagochtend, ontdekte de activiteiten in de Bosduivel, en last but not least: liet me introduceren in het bestuur van de Dorpsvereniging en de redactie van de Oorschelp. Dat heeft me de kans gegeven veel mensen in het dorp te leren kennen, allerlei interessante ervaringen op te doen, en me goed ingebed te voelen in een hechte gemeenschap. Een bestuurs- of andere vrijwilligersfunctie in het dorp na je pensioen kan ik dan ook een ieder van harte aanbevelen!

Waarom ik nu hierover met jullie mijmer? Omdat ik, ondanks alle moois, toch per 1 juli ga verhuizen. Huis en tuin zijn me te groot geworden. Een veel gehoorde vraag is of ik de rust van Heilig Landstichting niet zal gaan missen. Misschien wel, maar alles is betrekkelijk.

Bij het recente opruimen van mijn inboedel vond ik het overlijdensbericht van Annie van der Brug (1903-1996) van de Nijmeegsebaan met dit gedicht:

*Min de stilte in je wezen
Zoek de stilte die bezielt
Zij die alle stilte vrezzen
Hebben nooit hun hart gelezen
Hebben nooit geknield*

(C.S. Adama van Scheltema, 1928)

Nee, wat ik ga missen is de vriendelijke, betrokken en boeiende gemeenschap hier; een buurt die in zijn omvang heel overzichtelijk is.

Mijn huidige buurman Hans Vemer is ruim een jaar geleden samen met Silvo Meulendijk het dorpscafé in de Bosduivel gestart op de derde vrijdag van de maand: weer zo'n mooi en gezellige initiatief van en voor dorpsbewoners!

Graag nodig ik jullie daar uit op vrijdag 19 juni tussen 17.00 en 19.00 uur, tevens het laatste dorpscafé voor de zomerstop. Dan zeg ik daar het dorp vaarwel en hef ik graag met jullie het glas op Heilig Landstichting. Ik trakteer!

Vera Mattijssen
namens het bestuur van de Dorpsvereniging

Nieuwe bewoners

Thomas de Valk en Rhodé | Nijmeegsebaan

TEKST: Jan de Koning, FOTO'S: Thomas de Valk

"Een herdershond waar ik blindelings op kan vertrouwen. Ik kan rustig zeggen dat 'Clif' uniek is in Nederland. Hij sprong meer dan 50 keer samen met mij uit een vliegtuig en ging dan mee op missie." Aan het woord is Thomas. Oud-commando, inmiddels reservist, en met een enorme ervaring in geheime operaties in allerlei conflictgebieden, van het Midden-Oosten, tot Centraal-Azië en Noord-Afrika.

Rhodé, de vriendin van Thomas, zorgt voor koffie. "Sinds 1 september wonen we hier. Om het weekend zorgen we voor de drie kinderen van Thomas. Dat is gezellig; en verder wonen we met zijn tweeën." We installeren ons aan de grote tafel. "In deze buurt hebben we een leuk groepje bewoners, kennen elkaar allemaal en wij doen ook wel eens wat samen met de mensen van de Nebo. Oorspronkelijk kom ik uit Hartert dus ik ben er wel op vooruitgegaan. Mijn ouders wonen op de St. Annastraat."

Na de middelbare school ging Thomas (41) het leger in. "In 2004 ging ik werken bij de luchtmobiele brigade en vrij kort daarna maakte ik de overstap naar het corps commando-troepen. Daar werd ik sniper. Op een keer keek ik in het vizier van mijn wapen en zag een hond lopen. 'Sinds wanneer hebben wij honden bij de commando's?' vroeg ik aan mijn collega. Afijn, ik was totaal overdonderend dat die hond daar liep en ben toen een stage gaan lopen in het hondenteam. Vervolgens werd ik als eerste Nederlander naar Duitsland gestuurd om daar een eigen hond op te leiden. Mijn hond is nu een van de vijf in Nederland die met een commando samen uit een vliegtuig kan en durft te springen."

Tegenover me aan de tafel, naast Thomas, zit zijn zakenpartner Daan Dohmen. Ik ken Daan uit een grijs verleden toen hij een bedrijf had in domotica en thuisbewaking van ouderen. Hij is in die richting verder gegaan en werd uiteindelijk hoogleraar digitale transformatie in de zorg. Nu is zijn bedrijf, Luscii, actief in 135 landen en brengt een monitoring app op de markt waarmee patiënten thuis begeleid worden. Dat scheelt enorm in reis- en wachttijden. Maar Daan is een vernieuwer en voortdurend op zoek naar innovatieve ideeën. Daan: "Hoe ik Thomas ontmoette? Toen mijn bedrijf maar bleef groeien kregen we te maken met steeds meer vergaderingen en rapporten en dingen die eigenlijk niets meer met het product te maken hadden. Ik ben toen op zoek gegaan naar alternatieven."

"Ik vroeg me af, of er bedrijven of organisaties zijn die zich op zo'n manier organiseren dat je geen managers meer nodig hebt. Want als je die niet hebt, wordt werken veel gemakkelijker en inhoudelijker; je krijgt dan een soort van zelfsturend geheel."

En bij het Korps Commandotroepen vond Daan wat hij zocht. "In dat Korps kunnen kleine teams van specialisten heel bijzondere acties uitvoeren en daarbij kunnen ze geen lange vergaderingen gebruiken. Zij moeten zich voortdurend aanpassen aan allerlei zich steeds wijzigende omstandigheden."

Hoewel toeval vaak wordt ontkend, ontmoetten Daan en Thomas elkaar op een borrel van de kinderopas en raakten aan de praat. Thomas: "Per toeval dus; en vanaf dat moment zijn we samen gaan werken." Thomas loopt even naar achteren en komt terug met het eerste resultaat van hun samenwerking: een boek met de titel 'GREEN ON de leukste en meest productieve manier van werken.' "Hier gaat het dus om. In dit boek hebben we opgeschreven hoe je de principes van de Special Forces kunt toepassen in een organisatie of bedrijf. In het boek begint elk hoofdstuk met een verhaal uit mijn werkveld, geheime commando-missies. En Daan maakt dan de koppeling naar wat je hiervan als bedrijf kunt leren."

"Wat de kern is van deze 'meest productieve manier van werken?' Thomas: "We hanteren een aantal GREEN ON uitgangspunten, maar de eerste drie zijn de belangrijkste: missie, mens en me. Missie gaat over doelstelling of beschrijving van de taak die je als team hebt. Mens staat voor de rol die je hebt in het team; je bent een specialist en je medeteamleden moeten blind op jou kunnen vertrouwen. Me staat voor je eigen ontwikkeling als persoon; door die expliciet te maken kun je de drie m's in evenwicht brengen."

Daan vertelt over de effecten van die nieuwe manier van werken: "In ons bedrijf gingen we door de GREEN ON aanpak

naar een extreem laag ziekteverzuim, een werknemerstevredenheid van boven de 95% en driekwart minder vergaderingen. Uiteindelijk konden we overstappen naar een vierdaagse werkweek, waarbij we een vijfdaags salaris konden behouden. Dus een groot succes. Maar het gevolg was wel dat we steeds meer vragen kregen van mensen die gecoacht wilden worden in deze werkwijze. En zo zijn we gaan groeien, hebben eerst dit boek geschreven en zijn vervolgens min op meer moeten starten met een leerbedrijf. Dat werd Nassau420. Vanuit Nassau420 helpen we bedrijven en organisaties om zich deze manier van werken eigen te maken. Belangrijk gevolg is dat je organisatie wendbaarder wordt en sneller kan reageren op de steeds sneller veranderende omstandigheden en ontwikkelingen. Zo trainen we nu ook defensie in de GREEN ON aanpak."

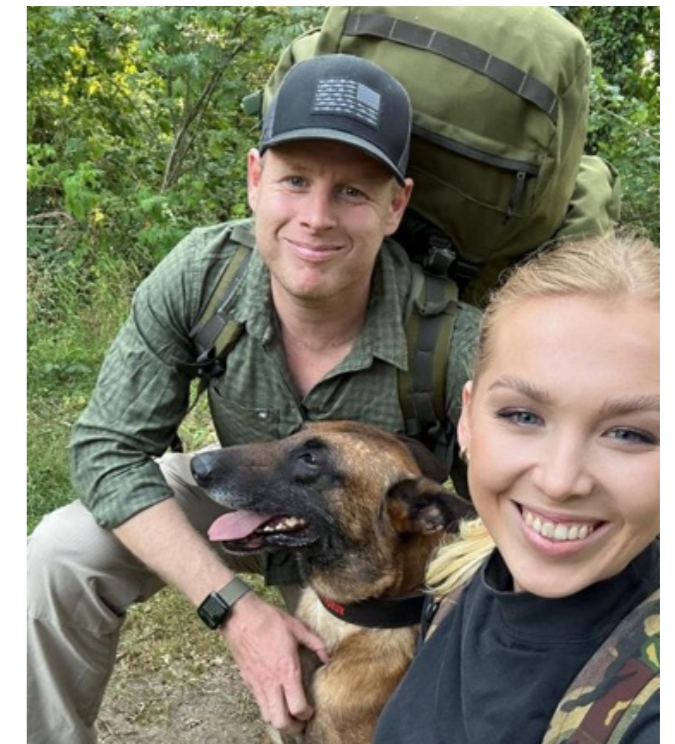
"Vorig jaar zijn we weer een nieuwe weg ingeslagen. Dit huis, waar Thomas en Rhodé wonen, hadden we in 2025 al gekocht. Maar de grond en de huisjes achter Konbanwa, voorheen Sionshof, waren nog eigendom van iemand die wel een idee had, maar dat niet van de grond kreeg en met heel andere projecten bezig was. Thomas en ik wilden beginnen met een plek om teams te kunnen ontvangen in combinatie met een bed & breakfast-faciliteit en uiteindelijk konden we daarvoor de grond en de huisjes achter de voormalige Sionshof kopen."

Met Daan en Thomas lopen we een rondje over het terrein. In de vijf huisjes wordt hard gewerkt aan het inbouwen van keukens, aanleg van de tuinen en verduurzaming. "Want we willen helemaal energieneutraal worden. We zijn al van het gas af, en kijken nu met onze partner DuurzaamXL hoe we in onze eigen energiebehoefte kunnen voorzien. Het was trouwens een enorme gribusboel, met ratten all over, vies, oud, verwaarloosd en overwoekerd. Er werden arbeidsmigranten gehuisvest, buschauffeurs uit het Oostblok, die door een bureautje werden verhuurd aan diverse reisbureaus uit de omgeving."

"We zijn een half jaar geleden begonnen. Het terrein had een horecabestemming en wonen met zorg. Wij willen er een mooie plek van maken onder de naam 'Little Nature'. De legertent die daar staat gebruiken we om lezingen te geven. En het plan is verder om de huisjes te verhuren aan mensen die voor een week of een maand een woonplek zoeken en niet in een hotel willen zitten. Denk aan expats, visiting professors, of patiënten die een medische behandeling moeten ondergaan."

"Achter de huisjes wordt nog een mooi natuurgebied aangelegd, door het daar gelegen bosgebied helemaal te herstellen. In de loop van het najaar kunnen we mensen ontvangen. Little Nature wordt zo een plek in de buurt waar natuur, luxe en rust samenkomen. Zoals het ooit was als uitloper van de toenmalige Sionshof." Een beetje beduusd

van zoveel ondernemingslust en positief optimisme dat zomaar opbloeit in Heilig Landstichting wens ik Thomas en Daan succes en spring op de fiets. Wel voorzichtig met oversteken, want de drukke Nijmeegse baan lijkt soms wel een racecircuit.

De kunst van Ingrid Daemen

“Van kinds af aan heb ik geboetseerd, geschilderd, gebouwd, en gehakt.” Al tachtig jaar is Ingrid Daemen uit de Profetenlaan bezig met klei, steen en brons. En nog steeds voelt zij de drive om te blijven zoeken naar mogelijkheden om zich creatief te uiten, “Als je ouder wordt moet je jezelf wel af en toe een schop geven; maar gelukkig heb ik nog veel ideeën dus ik denk: ik ben nog niet klaar.” We zitten in de tuin en in de verte zie ik een uiltje, een hond en een bouwwerk tussen de bladeren van de laurier en de hедера.

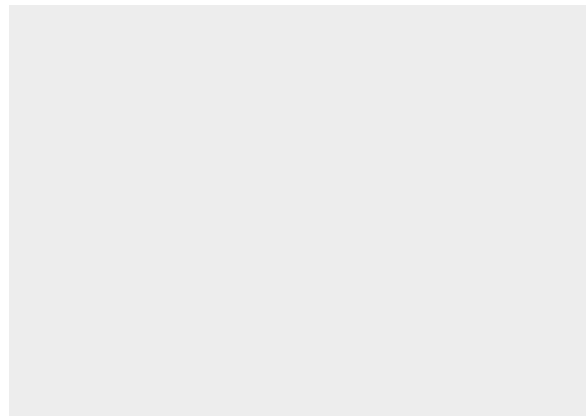
TEKST EN FOTO'S: Jan de Koning

Al heel wat thema's zijn in het werk van Ingrid aan de orde gekomen: dikke vrouwen, uilen, paardjes, honden, kippen en vooral bouwwerken. “Dan ben je een tijd met zo'n thema bezig en dan zwerven je gedachten weer verder. Toch kom ik vrij vaak weer terug op mijn lievelingsthema: bouwwerken en dan vooral industriële gebouwen. De laatste twee jaar ben ik aan de slag met porseleinkeramiek. Daar heb je hele fijne klei voor nodig en die kan op hoge temperatuur gebakken worden. Van een workshop bij Henk Wolfers in Den Bosch heb ik veel geleerd wat ik nu in mijn werk goed kan gebruiken. Heel erg leuk. Henk is iemand van wereldfaam, een superman in het porseleinwerk, die toch ook nog een interessante workshop gaf.”

Ingrid heeft altijd veel belangstelling gehad voor de ambachtelijke aspecten en technieken van het kunstvak. In haar studietijd hield zij zich bezig met etsen en in Amerika heeft zij een jaar lang zeefdrukken gemaakt. “Batikken vond ik ook heel leuk, maar bronsgieten was een grote passie. In de benedenstad had je toen nog bronsgieterij 'De Olifant'. Als het werkstuk in was klaar was, begon het eigenlijk werk pas: de gietmal, het uitstoken, de zandbak; het was behoorlijk zwaar werk. En dan het gieten zelf, altijd een sacraal moment. De deuren open voor het geval er iets gebeurde, iedereen op afstand en dan werd er gegoten. Daarna afwerken en patineren. Maar het grote werk is toch te zwaar voor me geworden, dus ga ik met mijn wassen beeldjes naar een gieterij in Druten.”

“Of ik een boodschap heb met mijn werk? Ik werk puur, omdat ik denk dat ik iets moet maken. Ik wil daar geen boodschap of signaal mee afgeven en zoek er ook niet direct iets achter. Het esthetische is voor mij belangrijk. Ik voel me heel gezegend met deze gave en koester mijn drive en talent. Als iets aardig gelukt is word ik daar gelukkig van. Dus ik blijf maar maken en vooral voor mijn plezier.”

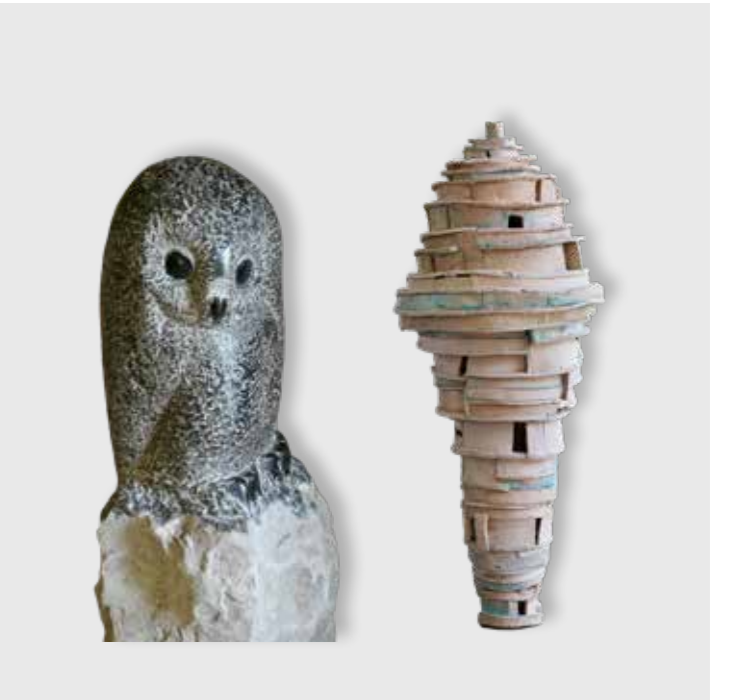
Het oeuvre dat Ingrid in de loop van de tijd heeft opgebouwd is gigantisch. Het hele huis staat vol. Wat er later mee gebeurt weet zij ook niet, maar dat interesseert haar eigenlijk niet. “Er zal wel veel in de container verdwijnen, maar in elk geval heb ik er plezier aan gehad, het heeft betekenis aan mijn leven

gegeven. Als iemand aangeeft dat hij of zij iets erg mooi vindt dan vraag ik 'leuk dat je het mooi vindt, en wanneer ben je jarig? Maar er zijn ook dingen die ik niet weg wil geven omdat ik daar speciaal aan gehecht ben.”

We maken een ronde door het huis vol grote en kleine sculpturen. Voor het keukenraam een rij kippen, op de tafel een industrieel gebouw, in de hal twee ronde torens en op de vensterbak drie tere vazen van porseleinkeramiek. “En mijn volgende sculptuur zal denk ik wel weer een bouwwerk worden.”

De foto's van de sculpturen in dit artikel kun je in kleur op de website van de Dorpsvereniging bekijken.

de groentekok

Doperwtensoep met courgette TEKST: Jan de Koning

10 april. De lente verschuilt zich nog achter een grijs wolkendek. Het weer stimuleert niet om in de moestuin meer te doen dan volgens het seizoen toelaatbaar is. Toch druppelen 30 trouwe fans én nieuwkomers de Bosduivel binnen om zich te laten verrassen door Dyonne, Christianne en Monique, die dit keer Tony vervangt. Het seizoen zegt "lentesoep" En wat kan dat anders zijn dan soep op basis van jonge doperwtjes? Wat is de waarde ervan? Niets meer of minder dan een eerstgeboorterecht! Toch?

Soep van doperwtjes moet je absoluut niet verwarren met erwtensoep, of snert. Die is bereid met (gedroogde) splinterwten, winterpeen, prei, rookworst en knolselderie, en wordt vooral geassocieerd met kou, sneeuw en ijs. De smaak van jonge doperwtjes is verfijnder, lichter, fris van smaak en stemt tot voorjaarsvrolijkheid, zelfs op een bewolkte dag.

Aan het eind van de zeventiende eeuw waren doperwtjes ongekend populair. Ze werden zelfs gesnoept, zoals Madame de Maintenon schreef over het hofleven in 1696: "Er zijn dames die, nadat ze hebben gegeten, en goed gegeten, thuis doperwtjes nemen voordat ze gaan slapen. Het was een modegril, een rage". Een van de lekkerste gerechten met doperwtjes is petit pois à la française, doperwtjes met gestoofde kropsla, boter, spekjes en room. Maar nu dus de doperwtensoep (zonder spekjes want vega).

Heel veel heb je niet nodig voor deze knalgroene lekkere soep. Een handjevol verse ingrediënten, een pannetje en een staafmixer. De versheid van de erwtjes is essentieel, zowel voor de kleur als voor de smaak. Als er geen verse erwtjes zijn, dan maar diepvries.

300 gram is voldoende. Snipper een sjalotje en een teentje knoflook en fruit die in een ruime pan met een beetje olie. Snij een courgette in de lengte doormidden, schraap er de zaden uit met een lepeltje, snijd hem in kleine blokjes en fruit de courgette even mee. Na een paar minuten is het tijd om de uitjes en de courgette in driekwart liter goede groentebouillon zo'n vijf minuten te garen. Vervolgens kunnen de erwtjes erbij; kook die een paar minuten mee.

Pureer ten slotte de soep glad met de staafmixer en breng hem op smaak met peper, zout en room. Als de soep te dun is kun je hem iets inkoken, is de soep aan de dikke kant voeg dan een beetje extra water toe. Wil je er een volle maal-

tijdsoep van maken, kook dan een halve aardappel mee en voeg in dat geval ook een handjevol basilicum toe.

Als aankleding had het team van de seizoenssoep een eenvoudig, maar door de keuze voor goede ingrediënten rijke pesto bedacht. De basis van deze pesto bestaat uit 50 gr rucola, 40 gr geraspte Parmigiano, 30 gr walnoten, een teentje knoflook en 90 ml olijfolie. Je kunt hier overigens naar hartenlust variëren met hele bijzondere smaken tot gevolg. Voor de rucola kies je bijvoorbeeld voor de pittige wilde, de milde gewone of de pittig-scherpe wassabi-rucola. En dan de Parmigiano Reggiano! De "koning der kazen". Wat een smaakrijkdom en vooral wat een historische beroemdheid! De eerste geschreven verwijzingen naar Parmezaanse kaas stammen al uit de 13e eeuw. In de middeleeuwen verfijnden Benedictijner monniken in de regio's Parma en Reggio Emilia de kaasbereiding en ontwikkelden zo in de loop van een paar honderd jaar de echte Parmezaanse kaas. Ze deden dit om

koemelk lang houdbaar te maken. In 1254 werd in notulen van de Italiaanse havenstad Genua geschreven over 'caseus parmensis'. De beschrijving zou gaan over een vrouw van adel die haar huis had verkocht in ruil voor een jaarlijkse levering van 53 pond kaas uit Parma.

In de veertiende eeuw leverden de monniken hun kaas al aan heel Italië en maakte de Parmigiano via de havens van Genua en Livorno zijn opmars naar andere mediterrane havensteden. Veel landen in Europa hadden op dat moment nog geen kaas gegeten van de Parmezaan, maar dat veranderde vanaf de zestiende eeuw, toen de kaas ook verhandeld werd in de rest van Europa. Ga ervan uit dat de geraspte Parmigiano de sterkste smaakmaker is in de rucola-pesto. Maar vergeet niet om er ook een paar druppels citroen of limoen in te doen. Want 'het zuurtje' mag niet ontbreken.

Hiermee komt tegelijk het toetje in beeld: 'de snelle citroentaart'. De bodem bestaat uit 250 gram gemalen kandijkoek of biscuits, overgoten met 120 gram gesmolten roomboter. Laat deze bodem een uurtje afkoelen en schenk er het citroenbeslag in. Dat beslag is samengesteld uit 1 blikje

gecondenseerde melk, 2 eieren en 3 geraspte en uitgeperste citroenen. In een voorverwarmde oven van 180 graden is deze citroentaart gaar in 15 minuten. Wel even goed laten afkoelen en daarna minimaal een uurtje in de koelkast. Eet smakelijk.

De volgende seizoenssoep is op 26 juni (zomer).

Zadenbieb in de Bosduivel

TEKST: Marian Habets en Huub Schoots

Heb je al zaadjes meegenomen uit de zadenbieb in de Bosduivel?

Zijn ze al ontkiemd en aan het groeien?

Misschien houd je ze nog binnen in een pot?

Het duurde lang voordat het buiten warm

genoeg werd voor sommige zaden.

Wij zijn benieuwd naar de bloemenpracht van

je 'zadenbiebplanten' en kijken uit naar de

zadenoogst aan het einde van het groeiseizoen.

Ook zaad van andere tuinplanten is welkom in de zadenbieb!

Het is belangrijk om zaden op het goede moment te oogsten. Als je de zaden te vroeg oogst, dus uit een onrijpe vrucht haalt, missen ze een deel van hun ontwikkeling. Dan zullen de planten minder goed groeien. Hoe rijper de vrucht, hoe kiemkrachtiger de zaden zijn op de lange termijn. Als de bloemsteel bruin is geworden is het moment

om te oogsten aangebroken: je knipt het steeltje onder de onderste bloem af en laat dit een tot anderhalve week drogen. Als de steel goed droog is, rits je voorzichtig de zaadhoofdjes er af. Het makkelijkst is om dat boven een groot wit bord of dienblad te doen, dan zie je de zaadjes goed liggen. Je wrijft de steel met zaadhoofdjes voorzichtig tussen je handen heen en weer. De zaadjes vallen eruit op het bord. Blaas er dan zachtjes op: zo blaas je de droge bloemblaadjes weg en houd je alleen de zaden over. Die blijven liggen, omdat ze wat zwaarder zijn. Doe ze in een (liefst) papieren zak en lever een deel in bij de zadenbieb.

Wij zorgen ervoor dat de zaden weer geordend in de bieb komen voor de 'uitleen' in het nieuwe groeiseizoen.

‘Vrijheidssoep’

5 mei 2026 TEKST: Dorothé Derks

Het is eind januari 2026. *“Hoi Elo. Ik zag net toevallig een aanmeldformulier voorbijkomen, ‘vrijheidsmaaltijden 5 mei.’ Is het een idee om zo iets in ons dorp te organiseren? Het is voor jong en oud!”*

“Reactie: “Zeker, leuk idee, Dorothé”.

Zó begon het initiatief voor de vrijheidssoep op 5 mei in Heilig Landstichting.

De Dorpsvereniging vraagt het team van de seizoenssoep om het te organiseren en zij pakken het idee enthousiast op. Wij gaan bij zitten en overleggen: hoe gaan we het doen? Wie en wat hebben wij erbij nodig, en wanneer?

In Heilig Landstichting bestaan er volop voorzieningen die we kunnen inzetten: de Dorpsvereniging, de Bosduivel, alle communicatiemiddelen zoals het Oorbelletje, de Oorschelp, de website, het dorpsnetwerk en de dorpsmail.

De website van het Nationaal Comité 4 en 5 mei staat daarnaast bol van de informatie over herdenkingen op 4 mei en bevrijding vieren op 5 mei. Het jaarthema voor 2026 is ‘De geschiedenis leren begrijpen’. Het is goed om een les te leren uit het verleden en stil te staan bij het huidige leed. Dit nemen we mee in onze voorbereiding.

Wij zetten alle communicatiemiddelen in om de bewoners van Heilig Landstichting te informeren over het samen vieren van de bevrijding op 5 mei met de ‘vrijheidssoep’. Deze soep is speciaal door Janny van der Heijden (bekend van ‘Heel Holland Bakt’) voor het Nationaal Comité 4 en 5 mei samengesteld. Het is een romige witte bonen-

soep met gember en kokosmelk. Wit, omdat die witte kleur voor Janny symbool staat voor verbinding en vrijheid.

Het is 5 mei, we drinken eerst een drankje aan de bar en schuiven daarna met 42 dorpsbewoners aan de feestelijk gedekte tafels. Net zoals door heel Nederland genieten wij samen van de kom witte vrijheidssoep. Het Nationaal Comité heeft voor voldoende bliken soep gezorgd en er staan hartige zelfgemaakte toppings op tafel waarmee iedereen smaak en kleur kan geven aan de kom soep. Daarnaast delen we samen lekker knapperig brood. Er liggen op tafel kaartjes om met elkaar het gesprek aan te gaan: ‘wat betekent vrijheid voor jou?’, ‘stopt ieders vrijheid waar die van de ander begint?’.

Na het heerlijke ijstoeetje sluiten we af met koffie en thee aan de bar. Ondertussen worden de tafels samen afgeruimd, de vaat afgewassen en opgeruimd.

Na afloop is er nog iets extra’s om te doen, als je dat wilt. Iedereen heeft wensen, soms klein, soms groot, voor jezelf of voor iedereen. Op de parkeerplaats van de Bosduivel staat bij de lantaarnpaal een boom. Aan iedereen wordt gevraagd om bij het weggaan een kleurig lint te kiezen. Met een wens in gedachten hang je dat gekleurde lintje in die boom. Vanaf nu heet deze boom onze **‘wensboom’**.

Met heel veel dank aan iedereen die zijn of haar steentje heeft bijgedragen aan deze zeer geslaagde activiteit. Zonder alle hulp, vanaf het begin tot en met de afwas toe, had dit anders nooit zo’n succes kunnen worden.

Boscafé Het Koetshuis

TEKST EN FOTO: Wim de Vries

Het is ongewoon zwoel voor begin mei als ik om 9.45 uur in hemdsmouwen op de fiets stap en de Meerwijkselaan afzak. Een kwartiertje later zit ik prinsheerlijk in de verkoelende schaduw van de paardenkastanjes van boscafé Het Koetshuis. Drie uitbaters leggen de laatste hand aan het schoonmaken van het voormalige koetshuis. Binnen klinkt aanstekelijke muziek waarop je wel móet bewegen, ik in elk geval.

“Fijn dat jullie open zijn want deze prachtige plek verdient het om mensen te laten genieten van wat het leven te bieden heeft,” is mijn openingszin. Een jonge man komt op me af. “Ik ben Jules Fransen en ik ben degene die dit boscafé op poten zet.” We nemen plaats aan een van de tafeltjes en Jules vertelt: “Ja, het heeft even geduurd voordat we open mochten. Vooral het verkrijgen van vergunningen van de gemeente Berg en Dal heeft nogal wat tijd gekost. Maar nu is het voor elkaar en kunnen we aan de slag. Niet dat we in de tussentijd stil hebben gezeten. Het opknappen van het boscafé kostte flink wat energie en tijd. We brachten nieuwe boeiboorden aan, zorgden ervoor dat het dak niet meer lekte en brachten op verschillende plekken isolatiemateriaal aan. Zo is het hier in de winter ook goed toeven en blijft de energierekening betaalbaar. Met de paters, die eigenaar zijn van dit koetshuis, en het Afrikamuseum maakten we afspraken over het uitbaten van deze mooie plek.”

Wat bracht je tot het openen van dit café?

“Ik studeerde psychologie, maar mijn ondernemerszin begon te kriebelen. Ik kende deze bijzondere locatie en trok de stoute schoenen aan om hier mijn droom te realiseren. Ik ben gestopt met mijn studie, die ik wellicht later nog wel eens oppak, en ben eind vorig jaar begonnen met het opknappen van dit pand. Oké, het duurde wat langer dan verwacht, het plan was om met de kerst vorig jaar te openen. Dat is jammer genoeg niet gelukt, maar nu wel en we kijken ernaar uit! Met de hulp van mijn broer en een vriendin gaat het slagen, daar heb ik alle vertrouwen in. We bieden onze gasten een brede kaart voor consumpties en lunch, waarbij we vooral duurzame en lokale producten gebruiken.”

Binnen klinkt aanstekelijke muziek waarop je wel móet bewegen, ik in elk geval.

Ondertussen heb ik genoten van een heerlijke dubbele espresso in deze, voor mij zo prachtig glooiende en vertrouwde, omgeving. Bij mijn vertrek drukken de drie uitbaters mij op het hart om vooral de wortelgembersoep en de oesterzwammenkrokete te komen proeven. “Ik wens jullie een goede toekomst hier! En op mijn eerstkomende wandeling kom ik die krokete en soep zeker proeven!” En daarmee sluiten we deze energieke ontmoeting af.

Openingstijden:

Donderdag en vrijdag 10.00 – 17.00 uur
Zaterdag en Zondag 10.00 – 18.00 uur

www.boscafehetkoetshuis.nl
tel.: +31 6 81 33 73 18

Samen energie maken in Heilig Landstichting

TEKST: Corinne Remers en Jan de Koning

Bewonersavonden laten zien: de kracht zit in het dorp zelf

Op woensdagavond 25 maart stroomde De Bosduivel opnieuw vol met betrokken dorpsgenoten. Zo'n 55 inwoners van Heilig Landstichting kwamen bijeen om samen na te denken over de toekomst van energie in het dorp. Op 1 april werd speciaal voor de bewoners van de huurwoningen in de Simonlaan en de Lucaslaan, een vergelijkbare avond georganiseerd.

Het waren geen avonden met lange presentaties, maar juist van gesprek, ideeën en samenwerking.

En dat werd gewaardeerd: een grote meerderheid van de aanwezigen gaf aan met een goed gevoel naar huis te gaan.

Van luisteren naar meedoen

De bijeenkomsten waren een vervolg op eerdere avonden in oktober 2025, waarin vooral informatie werd gedeeld over onderwerpen als een collectief warmtenet, netcongestie en energie besparen. Dit keer stond één vraag centraal: wat willen we eigenlijk samen als dorp in de toekomst met onze energievoorziening?

Onder leiding van onder anderen Peer, Marcel, Han, Floor, Pieter, Stefan (van de energiewerkgroep), Jan (van Oosterpoort wooncorporatie) en Emma (van gemeente Berg en Dal) gingen bewoners met elkaar in gesprek naar aanleiding van vragen als "waarom zou je mee willen doen aan een collectief energie-initiatief?" en "wat zijn je doelen, je voorwaarden en je twijfels?"

De antwoorden bleken verrassend eensgezind. Veel mensen noemden het belang van samenwerking en gemeenschapszin. Ook het verlagen van kosten, zorg voor het milieu en de wens om minder afhankelijk te zijn van grote energieleveranciers en geopolitieke ontwikkelingen kwamen vaak terug. Tegelijkertijd waren er ook terechte vragen: hoe organiseer je zoiets goed? En hoe zorg je dat iedereen mee kan doen? De bewoners van de Simonlaan en de Lucaslaan waren beducht voor de geluidsoverlast, de kosten, het ruimtebeslag, de ingewikkeldheid van de systemen, het mogelijke effect op de hoogte van de huur en eventuele gezondheidsrisico's.

Het dorp als energiesysteem

Een bijzonder onderdeel van de avond was het interactieve 'bouwen' van het dorp. Van Musetta van Wetsingh, Initiatiefneemster van GOED (Groen Opwekken En Delen) kregen de inwoners inzicht in hun eigen energiesituatie.

En die blijkt al volop in beweging. Zo zijn er inmiddels minder gasaansluitingen en wordt er dorpsbreed veel zonne-energie opgewekt. Van de aanwezigen in de zaal hadden er naar schatting 15 een warmtepomp, 5 een thuisbatterij, 7 een elektrische boiler en 12 een (eigen) laadpaal. Dat laat zien: de energietransitie is al bezig. Tegelijkertijd brengt het ook (nieuwe) uitdagingen met zich mee, zoals het vinden van balans tussen opwekken en gebruik.

Volgens Musetta hoeft een lokaal energiesysteem helemaal niet ingewikkeld te zijn. Met slimme techniek en samenwerking kan een dorp veel zelf regelen. Denk aan het delen van energie, het lokaal bepalen van tarieven en zelfs het gezamenlijk beheren van een energiesysteem. "Waarom zouden we dat niet zelf doen, als gemeenschap?" was een vraag die bleef hangen.

Initiatieven die al lopen

Naast de langetermijnplannen kwamen ook actuele initiatieven aan bod waar we nu al mee aan de slag kunnen. Zo groeit het deelauto-project gestaag. In een vergelijkbaar project in Nijmegen-Oost delen 35 huishoudens vijf auto's, goed voor zo'n 10.000 kilometer per maand. In Heilig Landstichting willen zo'n tien bewoners hier verder naar kijken.

Inmiddels zijn zo'n 65 Earn-E dongels geïnstalleerd. Met zo'n dongel maak je direct je eigen energieverbruik inzichtelijk; aan de hand daarvan kun je je 'energiegedrag' bewuster aanpakken. De werkgroep "batterijen" heeft gekeken naar de mogelijkheden van een (virtuele) buurtbatterij en de 'winst' die te behalen is met een eigen thuisbatterij. Zeker als volgend jaar de salderingsregeling stopt is besparingswinst te behalen. Maar of de benodigde investering zichzelf daarmee terugverdient blijft een vraag.

Een heikel onderwerp dat in de Simonlaan speelt zorgde voor hoog oplopende emoties, waardoor de aandacht van het energietheema enigszins werd afgeleid. Het betreft frustraties over de DAR, de verkeersveiligheid en de rommelige groenvoorziening. Dit illustreert in elk geval de passie met de openbare ruimte in het hart van ons dorp.

Hoe nu verder?

De energie en betrokkenheid van de avond krijgen een vervolg. In september zal er weer een energiebijeenkomst worden georganiseerd. Hierin wil de energiewerkgroep haar kennis, ervaring en (onderzoeks)resultaten delen met bewoners. Allereerst komt het onderzoeksrapport over het warmtenet aan de orde. We kunnen nu de berekeningen voor individuele huizen laten zien aan de hand van gegevens die bewoners de komende maanden gaan aanleveren via een inventarisatie-enquête.

Ook zijn we weer een stuk verder gekomen op het gebied van energiedelen en de organisatie van de energiegemeenschap HLS. Opnieuw vragen wij bewoners om mee te denken aan de hand van nieuwe resultaten en gegevens. De stap van "ieder voor zich" naar "samen" lijkt daarmee gezet. Of, zoals één van de deelnemers het mooi samenvatte: "bundeling van kracht, maar nog wel goed nadenken waar we ons aan verbinden." De komende maanden zullen laten zien hoe die gezamenlijke kracht verder vorm krijgt. Eén ding is zeker: in Heilig Landstichting zit de energie er goed in.

Voor ideeën, suggesties en vragen nodigen wij je van harte uit een mail te sturen naar woonwijzer-HLS@gmail.com.

Nieuwe bewoners**

Rolf, Ellis & Jasmijn en Floris Moesker | Lucaslaan

"We wonen op vakantie", roept Ellis met een stralend gezicht. Dat is het veelzeggende antwoord op de vraag: "Hoe bevalt jullie het wonen in ons dorp?"

TEKST: Wim de Vries, FOTO: Ellis en Rolf

Jasmijn, van acht, speelt met een grote blauwe opblaasbal in de voortuin en vraagt: "Wat kom je doen?". "Ik kom bij jullie eten en wil graag weten wat jullie vinden van het nieuwe huis". De voordeur staat wagenwijd open en Floris, van zes, rent door de garagedeur naar binnen. Ik loop de buitentrapp op en in de gang komen de etensluchten me al tegemoet. Op tafel staan 6 witte borden klaar. Oma Marian, die vandaag oppast en kookt, nodigt me vriendelijk uit om plaats te nemen en meteen komt Floris naast me zitten en vraagt of ik zijn post wil zien die nog van het oude huis is. Een eigen NS-kaart, NEC en verrassend genoeg ook PSV-post komen voorbij. Floris is een druk baasje. Hij vertelt: "Ik zit op zwemles, ga naar scouting de Batavieren bij de Zeeverkenners en daar gaan we zeilen. En ik zit in groep 2 van de Muze. Hier wonen vind ik fijn want het is een heel groot huis, ik kan hier rondjes in huis lopen. En ik hoef niet ver te lopen naar de trampo want die staat heeeel dichtbij! Want in het oude huis aan de Hatertseweg stond die helemaal achter in de tuin."

Inmiddels zitten ook Ellis en Jasmijn aan tafel en zet oma Marian, de moeder van Ellis, een grote ovenschaal met lof en aardappelgratin op tafel. Ook Rolf schuift aan en zijn we compleet. Voor Jasmijn en Floris tovert Marian sugersnaps en gefrituurde kibbeling op tafel.

"En Jasmijn, hoe vind jij het hier?", vraag ik. "Ik vind dit een stom huis, veel te groot. Maar ik heb hier al wel vriendinnen dat zijn Mila, Isa en Jet en daar ben ik blij mee. Ik zit in groep 5/6 A van de Muizen (grapje). Ik zit op hockey bij NMHC en ga vaak naar mijn natuurclubje, want dan gaan we nacht-zwaluwen kijken of de bosuil horen roepen. Ook kikkervisjes vangen en natuurlijk weer laten zwemmen. En wij gaan naar STRUIN om na school lekker in het bos te spelen. Thuis vind ik het fijn om te knutselen en met mijn frutsels te spelen. Ook zit ik nog op kinderkoor Zing-Zin en dan zingen mamma en ik hier thuis samen, heel fijn!"

"Hoe bevalt het je hier in ons dorp, Ellis?"

"Echt heerlijk, ik wilde graag bij bos wonen, een hoekvormige woonkamer en op de fiets naar mijn werk. En dat alles is hier 100% van toepassing. Ik werk bij 'de Schoenfabriek' dat is een organisatie die straat-theater festivals organiseert.

Bijvoorbeeld doen wij de programmering van het theateronderdeel van de Zwarte Cross en Podium aan de Waal. Wij contracteren de theatergroepen en zorgen ervoor dat alles op rolletjes loopt. Ik heb event-management gestudeerd in Amsterdam en in Wageningen deed ik de opleiding voeding en gezondheid.

Morgenavond ga ik hier in de Bosduivel naar yoga en ik heb contact gezocht met het Oranje Comité om te zien wat er voor kinderen te doen is hier in het dorp en wat mijn bijdrage daaraan kan worden.

Ik geniet hier heel erg van wandelen in het bos, de mogelijkheden hier zijn vrijwel eindeloos. Ik gebruik dan vaak de wandelroutes hier in de buurt met die gekleurde driehoek pijltjes op die zwarte paaltjes. Verder houd ik van schilderen en tekenen en knutselen met de kinderen."

"Rolf, hoe bevalt het wonen hier?"

"Het voelt vertrouwd om hier te wonen. Vroeger kwam ik vaak bij mijn oma aan de Eversweg in Nijmegen en wandelde dan vaak met haar twee honden in het bos hier vlakbij. Daardoor ken ik bijvoorbeeld de kuil. Ik vind de omgeving hier prachtig. Hier in de straat kennen we wel al wat straatgenoten. Onder andere door een straatborreltje dat we een paar weken geleden gaven. Daar hoorden we ook over plannen voor een straatfeest. Dat lijkt me goed idee!

Ik werk in Budel en dat is wel een stukje rijden maar op donderdag en vrijdag werk ik thuis en ben ik s'middags met de kinderen. Ik werk bij Prowise, wij maken digi-borden voor scholen en ontwikkelen toepassingsmogelijkheden, testen die uit en onderzoeken of die toepassingen passend zijn. Ik ontwikkel die programma's en onderzoek de kwaliteit en gebruiksvriendelijkheid van die toepassingen. Ik heb de grafische school doorlopen en daarna in Engeland een vervolgstudie gedaan. Mijn stage liep ik op Aruba en ook Ellis verbleef daar voor haar stage. Daarna woonden we 3 jaar samen op Curaçao en zijn daar getrouwd. Ik zou nog graag eens teruggaan om te zien hoe het eiland zich ontwikkelt en de kinderen te laten zien waar wij hebben gewoond."

Nieuwsgierig als ik ben, vraag ik: "Hebben jullie elkaar daar voor het eerst ontmoet?"

Ellis reageert: "Nee, zeker niet, dat was in Weurt tijdens onze bijbaan bij café Hanneke."

Rolf zegt: "Ik ga me zo omkleden omdat ik ga tennissen. Ik ben niet heel goed hoor, maar vind het een heerlijke manier om me uit te leven. Verder houd ik van met vrienden erop uitgaan. Deze zomer gaan we in de Alpen een huttentocht maken, heerlijk vooruitzicht!

Voor de toekomst, als we hier een beetje gewend zijn, wil ik graag een actieve bijdrage leveren aan het dorpsleven hier. Het stimuleren van cohesie in het dorp staat me erg aan."

Jasmijn heeft intussen een hele bak vol met kleurige knutsels en frutsels voor me neergezet en draait een potje open met daarin gezellig opgepropte frutsels. Ook wil ze nog graag kwijt dat er eekhoorns in de boom achter het huis zitten en veel vogels. Soms ziet ze ook een egel lopen. En met vakantie gaan we naar een kampeerboerderij met cavia's en konijnen. Ze kijkt er naar uit, verzekert ze me.

Dan is het tijd om te gaan, Marian te danken voor het lekkere eten en nog de kamer van Floris bekijken met het knutselvliegtuig en de lego.

Nieuws van 'ons' raadslid

TEKST: Lies van Campen

Op 13 maart was er het inmiddels traditionele verkiezingsdebat hier in de Bosduivel. Ik mocht daar deze keer aan meedoen namens mijn partij Kernachtig Groesbeek. Op woensdag 18 maart volgden de gemeenteraadsverkiezingen. In deze Oorschelp wil ik graag iets vertellen over het verloop en de uitkomsten.

Goed nieuws: Op dinsdagavond 12 mei ben ik opnieuw beëdigd als lid van de gemeenteraad. Op die avond is ook het coalitieakkoord 2026-2030 van LOKAAL!, Kernachtig Groesbeek en D66 Berg en Dal gepresenteerd en zijn de nieuwe wethouders beëdigd. De coalitievorming en alle onzekerheid die daarmee samenhangt, hebben bijna twee maanden geduurd. Dit hoort bij de politiek, maar het was echt wel even wennen. Sinds februari 2024 ben ik gemeenteraadslid, ik vind het leuk en ook een eer om dit te mogen doen. Dus heel fijn dat ik er nog een periode aan vast mag plakken.

Deel te mogen uitmaken van de gemeenteraad (als 1 van de 25 leden)

betekent dat je mee mag praten over wat er gaat gebeuren en welke keuzes belangrijk zijn voor de gemeente. Ook al gaan de besluiten over de hele gemeente en alle kernen: veel ervaring haal ik natuurlijk uit ons dorp. Soms gaat het ook direct ons dorp aan, zoals bijvoorbeeld besluiten over subsidie voor Orientalis.

Dus dank jullie wel voor alle stemmen en het vertrouwen. Ik ga mijn best doen. Jullie weten mij ook in de komende periode te vinden.

Mijn emailadres is: liesvancampen@kpnmail.nl of l.van.campen@raad.bergendal.nl.

Tijdens het debat op 13 maart hier in de Bosduivel heb ik jullie uitgenodigd om een keer samen naar de raadzaal te gaan en wat meer te vertellen. En daarmee de politiek dichterbij de mensen te brengen. Als jullie daar belangstelling voor hebben: stuur me een mailtje, dan ga ik het organiseren!

Finale van het lanentoernooi op Koningsdag 2026. Van de twaalf teams die met hooggespannen verwachtingen en grote ambities aan de start verschenen zijn er nog twee over. De finalisten zijn de teams van de Philippuslaan en de Pauluslaan. De Pauluslaan oefent wekelijks dus dat wordt een makkie. En zo staat het team er dan ook bij. Maar, na de eerste ronde is de stand 2-0 voor de Philippuslaan. Doodse stilte daalt neer over het bou-lodrome. Publiek stroomt toe, de zon aarzelt, op de kleedjes wordt het stil. Men fluistert. Hier wordt geschiedenis geschreven. Bert werpt de but, maar mist vervolgens het balletje ruimschoots. Philippus loopt uit naar 3-2.

Hoewel nog veel te vroeg, worden gespannen al enkele glaasjes oranjebitter achterover geslagen. De bal van Tineke raakt de kant rakelings en moet eruit. Professioneel schopt wedstrijdleider Henk hem weg. Kant geraakt, telt niet, doet niet mee. De volgende set is voor de Pauluslaan: 3-3.

Verwarring. Welke bal ligt? Martin gaat in discussie met Henk. Vervolgens werpt Bert met ongekende concentratie en nog grotere precisie. Zijn bal ligt. Dan gooit Engelbert; de boule rolt tergend langzaam voorbij die van Bert en daarmee ligt Philippus weer in gewonnen positie.

Nog twee worpen te gaan. Tineke vraagt een strategische time-out. Gespannen stilte. Men fluistert. Jac werpt. Zijn bal neemt de but mee en daarmee

begunstigt hij de Philippusballen die met 4-3 trots aan de leiding blijven.

De spanning stijgt ten top. Philippus begint met Cor. Maar toch, na 6 worpen ligt de Paulus met twee ballen in winnende positie. Tineke kan met een excellente worp nog een balletje van de tegenstander wegtikken, maar het mag nu niet meer baten. Pauluslaan wint nipt met 5-4. Maar Philippus is wel een heel trotse verliezer.

Tot volgend jaar!

VERSLAG SCIENCE CAFÉ

8 april 2026 café Heilig Landstichting

TEKST: Marga van Schalkwijk en Renee Wensink

Voor het science café van 8 april j.l. namen Carel Verdonschot en Joke Bannink het publiek mee in de wereld van de iconografie.

Tijdens het eerste deel van de avond vertelden zij over de geschiedenis van iconen. De oudst bekende iconen werden al gemaakt in de eerste eeuw van de christelijke jaartelling en zijn gevonden in Egypte.

De geschiedenis van iconen verliep niet zonder conflicten, in de 8e en 9e eeuw (ca. 730-842) was er een heftige strijd over het gebruik van iconen in het Byzantijnse Rijk waarna in 842, tijdens het Concilie van Nicea II, de verering van iconen officieel werd hersteld. Dit wordt tot op de dag van vandaag gevierd op de eerste zondag van de Grote Vasten (Vergevingszondag) als de "Triomf van de Orthodoxie".

Hierna legden Carel en Joke uit welke materialen een icoon bestaat en lieten zij enkele voorbeelden zien, van kleine reisiconen tot enorme panelen. Ondanks de verschillen hebben alle iconen met elkaar gemeen dat er geen extern licht op de ogen valt. De gedachte is dat de afgebeelde heilige of Christus licht van binnenuit uitstraalt.

In het tweede deel van de presentatie kreeg het publiek uitleg over hoe een icoon tot stand komt. Van tekening op doorzichtig papier tot houtkeuze en de vorm van het hout, van het gronden van het doek tot het schilderen van de icoon. Zij lieten de grote hoeveelheid materialen zien die je nodig hebt bij het maken van icoon zoals lijmwater, eieren, beitels, penselen en pigmenten. Maar bovenal geduld, geduld en geduld.

We kijken terug op een mooie en heel informatieve avond waaraan ook het publiek een mooie bijdrage heeft geleverd met alle vragen. Carel en Joke, hartelijk bedankt voor jullie geweldige presentatie.

Het aanwezige publiek wordt ook hartelijk bedankt voor hun financiële bijdrage aan De Bosduivel. Er is 65 euro gedoneerd deze avond.

Noot:

De iconen van Joke en Carel zijn tentoongesteld in De Bosduivel.

Een voorzorgcirkel, wat moet ik me daarbij voorstellen?

TEKST: Marian Habets, Vera Mattijssen en Margaret de Groot-Vlasveld

Een begrijpelijke vraag. Het is nu een jaar geleden dat we voor het eerst in de Oorschelp over voorzorgcirkels schreven, en sindsdien zijn er zes cirkels in ons dorp gestart. Maar nog niet iedereen weet wat een voorzorgcirkel nou precies is. Een voorzorgcirkel is een groep van 10-15 burens die met elkaar afspreken dat ze naar elkaar zullen omzien en iets voor elkaar doen als dat nodig is. Te denken valt aan klusjes in en om huis, een boodschap doen, koffie drinken, wandelen, de hond uitlaten, autovervoer, of even op de kinderen passen. De naam voorzorg duidt op 'uit voorzorg' samen een netwerk opbouwen: als vangnet voor als het wat minder goed met je gaat, om je geborgen te voelen in je buurt en de kans op eenzaamheid te verminderen.

Inmiddels zijn er in Heilig Landstichting zes voorzorgcirkels opgestart (zie kader). Iedere cirkel heeft een of twee verbinders, en de leden zijn één- of tweemaal bij elkaar geweest. Daarbij hebben ze kennis gemaakt met elkaar en een aantal dingen afgesproken. Bij meerdere cirkels hebben zich later nog nieuwe leden aangemeld.

Voorzorgcirkels in HLS, tussen haakjes een van de verbinders

- Voorzorgcirkel Andreaslaan (Janneke Otten)
- Voor elkaar – Met elkaar: Lucaslaan, Simonlaan, Rechterslaan (Imke Kross)
- BV Buur: Carmelweg, Joanneslaan (Marian Habets)
- De Poortwachter: Pauluslaan, Sophiaweg, Nijmeegsebaan noord (Cecile Buzing)
- Voorzorgcirkel Koning Davidlaan en Philippuslaan (Margreet van Olst)
- Natuurlijk!: Nijmeegsebaan zuid, Josuëlaan, Profetenlaan, Jericholaan, Meerwijkselaan (Margaret de Groot)

Ben je geïnteresseerd en zou je ook lid willen worden van een voorzorgcirkel? Neem dan contact op met de verbinder van de cirkel van jouw straat, of met je straatcontactpersoon. Staat jouw straat niet bij de zes bestaande cirkels en wil je misschien een nieuwe voorzorgcirkel starten? Of heb je een andere vraag over voorzorgcirkels? Als initiatiefnemers denken we graag met je mee.

Je kunt ons bereiken door een e-mail te sturen aan dorpsvereniging@gmail.com.

Stippen van hoop, liefde en vertrouwen

In gesprek met Carel Verdonschot TEKST: Marian Habets

We kunnen ze nog een paar weken in de Bosduivel bezichtigen: de iconen van Carel Verdonschot. Om veiligheidsredenen hangen ze in dit druk bezochte dorps huis hoger dan normaal. Zijn iconen zijn hem zeer dierbaar, sommige zijn zelfs alleen bij hem thuis te zien, met elk een persoonlijk verhaal. De iconen van Carel mogen niet aangeraakt of gekust worden, zoals orthodoxe gelovigen soms plachten te doen – voor hen is een icoon een religieus gebruiksvoorwerp. Die worden dan soms ook ter bescherming van de afbeelding deels bedekt met een laagje slagmetaal of zilver.

Bij Carel (72) kwam van het een het ander. Toen hij in 1985 een dag minder wilde gaan werken omdat hij vader werd, moest hij van baan veranderen en kwam hij terecht bij Volkshogeschool 'Ons Erf', in die tijd een vormingscentrum voor katholieke boeren en tuinders. In eerste instantie nam hij de financiële bedrijfsvoering op zich. Dat werd daarna uitgebreid met het beheer van het landgoed en in de jaren 90 werd hij directeur. Wij kennen het landgoed nu als de Holthurnsche Hof in Berg en Dal. Later raakte Carel als financiële man betrokken bij meerdere religieuze instituten. In zijn laatste werkzame jaren, tot zijn 70e, was hij verbonden aan het Afrikamuseum en maakte hij de sluiting van het museum mee. Bij 'Ons Erf' zag Carel, in de kapel bij Montfortaan, voor het eerst iconen. Het waren er zes en de passie waarmee pater Heckman ze wist te duiden maakten iets los bij Carel. In 2010 gaf zijn echtgenote Diny hem een bijzonder verjaardagscadeau: een les iconenschilderen bij Joke Bannink. Zij zag direct zijn talent en stimuleerde hem om door te gaan. Zestien jaar later zouden Carel en Joke een interessante en drukbezochte presentatie over iconen geven bij het science café in de Bosduivel.

Meditatie

Carel vertelt dat hij in religieuze kringen veel geduld nodig had om iets voor elkaar te krijgen. Dat geduld, maar ook de kennis over heiligen die hij in de loop der jaren opdeed, komen hem nu goed van pas bij het maken van iconen. Je zou het monnikenwerk kunnen noemen. Voordat een icoon af is moeten er meerdere fases worden doorlopen. Carel heeft geen

voorkeur, elke fase vraagt weer iets anders van hem. Zo is er het vakmanschap en de kennis over het bewerken van het hout en het linnen, en zijn ingetogenheid bij het schilderen. Hij is zuinig met versieringen, de essentie is belangrijker.

Het schilderen is voor hem een vorm van meditatie, via de iconen beleeft hij zijn geloof. Ondanks dat hij katholiek is, zul je hem niet vaak in de kerk tegenkomen.

Carel moet zelf een verbinding hebben met de heilige of het tafereel dat hij schildert. In de periode dat hij ziek was en chemokuren moest ondergaan was het 'Joris en de Draak' die hem inspiratie en steun gaf. De icoon van Jonas, die overboord werd gezet, kwam tot stand door een persoonlijke negatieve ervaring. Staat een heilige of een tafereel te ver van hem af dan lukt het Carel niet om het te schilderen. Wel maakte hij af en toe op verzoek iconen voor anderen. Als hij voelt dat het bij de opdrachtgever past, kan hij ermee uit de voeten.

Groei

Door al die jaren intensief met iconen bezig te zijn, heeft Carel als schilder een enorme groei doorgemaakt. Hij vertelt dat zijn techniek is ver-

beterd, dat hij zelf rustiger is geworden, meer levenservaring kan inzetten. 'Mijn Maria is meer mens geworden'. Hij heeft een serie Maria's geschilderd, o.a. voor zijn eigen familie. 'Ze zijn steeds weer anders.'

Met het schilderen van een icoon wil Carel 'een gevoel verbeelden' naar de toeschouwer.

Heel bijzonder is dat een paasicoon van de hand van Carel is gewijd in de Grieks orthodoxe kerk in Nijmegen. Zijn lerares Joke Bannink is de koster in deze kerk. Soms ontwerpt hij zelf, bijvoorbeeld een icoon van de stichteres van de Congregatie van de Zusters van Julie Postel. Een congregatie waarvoor hij enkele jaren werkzaam is geweest. Bij zijn afscheid heeft hij deze icoon aan de zusters geschonken.

foto: Carel Verdonschot

Regels

In principe zijn er duidelijke regels voor het schilderen van iconen, maar elke schilder geeft er toch min of meer zijn/haar eigen interpretatie aan. Dat geldt ook voor Carel. Het is bijvoorbeeld een regel dat God zelf nooit wordt afgebeeld, je ziet hoogstens een stralenbundel of aan de rand een hand. Een icoon hoort niet levensecht te zijn. De gezichten van de heiligen zijn wel realistisch, maar de ogen moeten het zonder lichtvlekje doen.

In een gewone schildering zie je perspectief en diepte, maar in een icoon is dat juist omgekeerd: de lijnen komen als het ware samen in de toeschouwer. De beweging is vanuit de icoon naar de kijker toe.

Carel werkt per dag maximaal anderhalf uur aan een icoon, de concentratie is daarna wel op. Bij het schilderen zet hij Grieks-orthodoxe muziek aan of 'In Mysterium' van Herman Finkers. Hij werkt zo'n 60 tot 80 uur aan een icoon. Als inspiratiebron voor de ontwerptekening gebruikt hij bestaande iconen of pentekeningen uit museale collecties. In een icoon van een kwade Mozes heeft hij als basis een ets van Rembrandt gebruikt. Een icoon wordt niet ondertekend, de schilder wordt 'slechts' gezien als een doorgeefluik. Soms wordt op de achterkant geschreven: 'Ontstaan door de hand van...'

Carel zet alleen het jaartal achterop, vergezeld van drie stippen. Die staan voor hoop, liefde en vertrouwen.

Hij groeide op in Asten in een gezin van tien. Zijn vader, die timmerman was, zei altijd dat Carel twee linkerhanden had. Het tegendeel bleek waar te zijn: behalve iconen heeft Carel prachtig houtsnijwerk gemaakt en bekwaamde hij zich in het maken van glas-in-lood.

Klussen in en rond het huis kun je met een gerust hart aan hem overlaten. Diny en Carel tuinieren graag, de moestuin ligt naast het atelier achter in de tuin. Carel: 'Diny is vooral van het oogsten.'

Hij heeft geen specifieke plannen voor de toekomst. Hij wil gewoon doorgaan en met een open blik kijken wat er op zijn pad komt.

Carel geniet er in ieder geval enorm van als de vier kleinkinderen er zijn en gezellig in zijn atelier komen tekenen en schilderen. Daar gaat vast nog veel meer moois ontstaan.

Met het schilderen van een icoon wil Carel 'een gevoel verbeelden' naar de toeschouwer.

Dichtbij huis, midden in de wereld

TEKST: Marika Jansen, Jan de Koning, Foto: Petra van Soest

Wie door Museumpark Orientalis wandelt, merkt het al snel: dit is geen gewone plek. Tussen historische gebouwen, kronkelende paden en groene vergezichten ontvouwt zich een wereld waarin verleden, heden en toekomst met elkaar in gesprek zijn. Voor ons, bewoners van Heilig Landstichting, is dat geen abstract idee meer, maar dagelijkse praktijk. Hier komen verhalen samen, uit de buurt, uit Nederland en uit de rest van de wereld.

De afgelopen periode liet dat op bijzondere wijze zien. Met uiteenlopende bijeenkomsten en evenementen werd duidelijk hoe het museumpark niet alleen een plek van erfgoed is, maar ook van ontmoeting, dialoog en verbinding.

Peacewalk: samen op pad voor vrede

Op 2 mei 2026 deed de internationale Peacewalk het museum aan. Deze wandeling loopt over de 'Jerusalem Way' en verbindt mensen, vertrekkend vanuit meer dan vijftig steden in Europa, met elkaar. Gezamenlijk lopen ze in een 15 maanden durende collectieve pelgrimage naar Jeruzalem. Wat deze tocht bijzonder maakt, is de laagdrempeligheid: iedereen kan aansluiten, al is het maar voor een klein deel van de route. Het gaat niet om afstand of prestatie, maar om samen optrekken en luisteren naar elkaar. Juist hier, in het park waar verschillende religies en culturen samenkomen, kreeg die boodschap extra betekenis. Vrede begint immers niet ver weg, maar dichtbij. In een gesprek, een ontmoeting of simpelweg een wandeling naast iemand die je nog niet kent. De Peacewalk maakte zichtbaar dat zulke kleine gebaren kunnen uitgroeien tot iets groters: begrip, verbinding en hoop.

Internationale ontmoeting

Dat het museumpark ook een plek is waar internationale thema's worden besproken, bleek tijdens een bijzondere ontmoeting met de ambassadeur van Oman. Samen met burgemeester Mark Slinkman en directeur Sietse Jager werd gesproken over mondiale ontwikkelingen en hun betekenis voor onze regio. Misschien lijkt een onderwerp als de Straat van Hormuz ver weg, maar toch werd tijdens deze bijeenkomst duidelijk hoe sterk de wereld met elkaar verbonden is. Handel, energie en geopolitieke ontwikkelingen hebben invloed op ons allemaal, ook hier. Deze middag werd vooral het belang van

ontmoeting en dialoog helder. Door elkaar te ontmoeten, verhalen te delen en vragen te stellen, ontstaat begrip. En dat is precies waar Orientalis voor staat: een plek waar verleden en actualiteit elkaar raken en waar ruimte is voor gesprek.

De kracht van de gemeenschap

Ook lokaal gebeurde er iets bijzonders. Op 21 mei, tijdens de carouselbijeenkomst van de gemeenteraad werd duidelijk hoe groot de betrokkenheid rondom het museumpark is. Bewoners, vrijwilligers, medewerkers en partners kwamen samen en lieten hun stem horen. *'We stonden schouder aan schouder vóór Museumpark Orientalis.'*

Insprekers uit de gemeenschap deelden persoonlijke verhalen, over hun band met het park, hun inzet en hun hoop voor de toekomst. Die verhalen maakten indruk en onderstreepten hoe diep het park geworteld is in Heilig Landstichting. Het museumpark is niet los te zien van de mensen eromheen en dat is van onschatbare waarde. De positieve houding van de gemeenteraad richting de toekomstplannen geeft dan ook vertrouwen. Maar nog belangrijker is de steun vanuit de gemeenschap zelf.

Paradise Festival: een reis dichtbij huis

Op 20 juni keert het Paradise Festival terug. Een dag waarop muziek, natuur en cultuur samenkomen. Bezoekers dwalen door het park en ontdekken verschillende werelden, met optredens, activiteiten en ruimte voor ontmoeting. Wat het festival bijzonder maakt, is de sfeer: kleinschalig, ontspannen en uitnodigend. Even weg uit de drukte, zonder ver te hoeven reizen.

Niet zomaar een plek

Als we deze momenten bekijken, wordt duidelijk dat Orientalis niet alleen een erfgoedplek, een museum is, maar een levend

21 mei Carrousselbijeenkomst
gemeentehuis Groesbeek

landschap, waar mensen kunnen vertragen, ontdekken en zich verbinden, met de natuur, met elkaar en met zichzelf. Het park geeft daarmee richting in een onrustige en verdeelde tijd. Het biedt ruimte aan verhalen die raken en aan gesprekken die ertoe doen. Hier gaat het niet om het krijgen van de antwoorden, maar om het stellen van de vragen. Om verwondering, ontmoeting en bewustwording.

Zo bouwt het museumpark samen met bewoners, vrijwilligers en partners aan een plek die betekenisvol is, voor vandaag en voor de volgende generaties. Daarmee wordt het museumpark ook een spiegel van de samenleving, een plek waar ruimte is voor reflectie, maar ook voor ontmoeting en plezier

'Gluren bij de Buren' dit jaar niet in HLS

TEKST: Vera Mattijsen

'Gluren bij de Buren' is een landelijk amateurkunstfestival, waarbij mensen hun woonkamer of tuin aanbieden als tijdelijke podium voor lokale artiesten. Het evenement is dit jaar op zondag 28 juni.

Jos Derksen had het mooie plan om die dag mededorpsbewoner William Geurts en zijn familieband het podium te bieden in de Simonlaan.

Zij spelen jazzmuziek uit de jaren 1920-1930. Maar door omstandigheden kan dit optreden helaas niet doorgaan. Misschien komt er in het najaar een alternatief in de Bosduivel.

Op 28 juni zijn wel veel alternatieven in Nijmegen te beluisteren. Meer informatie: www.glurenbijdeburen.nl

'Het is toch gewoon groen? Biologisch afbreekbaar toch?' Over tuinafval in de natuur

TEKST: Marian Habets

Misschien denk je dat het geen kwaad kan om je tuinafval in de natuur te gooien. Hoewel het om natuurlijk materiaal gaat, kan het toch schade veroorzaken aan ecosystemen en de bodem. Tussen het tuinafval kunnen immers (kleine resten van) planten zitten die oorspronkelijk niet in onze natuur thuishoren en het daar veel te goed doen. Denk aan bamboe en Japanse duizendknoop, maar ook aan vijverplanten die in natuurlijk water terechtkomen. Zo vormt watercrassula dichte drijvende matten die ervoor zorgen dat onderwaterplanten geen licht en zuurstof meer krijgen. Het verstikt het waterleven, wat gevolgen heeft voor padden, kikkers en salamanders.

Dergelijke exoten nemen de plaats in van onze inheemse soorten. Insecten missen hun nodige (waard)planten voor voortplanting en voedsel. Op hun beurt krijgen vogels en andere insecten- en besseneters een voedseltekort. Dit kan de hele kringloop schaden.

Daarnaast is er het risico dat er pesticiden of andere schadelijke stoffen op de takken en bladeren uit jouw tuin zitten. Als je de natuur wil helpen, gooi je het tuinafval dus in de groenbak, of je brengt het naar de milieustraat. Of nog beter: maak in je eigen tuin een composthoop van je tuinafval.

Laat in de herfst je blad zoveel mogelijk liggen in de tuin. Bladeren zorgen voor een extra bescherm laag op de grond, waardoor de grond minder gauw bevriest en de planten een koude winter gemakkelijker doorkomen. Blad zorgt voor een gezonde bodem doordat bodemdierpjes er kunnen overwinteren en het geeft voeding aan je bodem.

Met al dat extra leven en beschutte plekjes in je tuin help je ook egels de winter door.

Groenafval dumpen in bossen, bermen of natuurgebieden wordt beschouwd als illegaal afval dumpen. Je riskeert hiermee een boete.

Bij de DAR kun je alle tuinafval dat vrijkomt bij de aanleg, het onderhoud of verwijdering van groen, zoals grof loofafval, snoeihout en dergelijke gratis inleveren. Heb je toch niet voldoende ruimte in jouw gft-container? Vraag dan een tweede container aan (formaat 140 liter of 240 liter) bij DAR. Je betaalt hiervoor eenmalig een bedrag van € 63,80 voor de aanschaf en bezorging. Het legen van de container is zoals gebruikelijk gratis.

Hartelijk dank voor je medewerking!

Namens alle mooie natuur in onze omgeving, in het bijzonder het Kerkebosje, de overkant van de Nijmeegsebaan en de overkant van de Sophiaweg.

Brandveilig herdenken op de begraafplaats

TEKST: Marian Habets

Met zomer en droogte op komst denken we weer aan de brandveiligheid in de vele natuur hier om ons heen. Zoals u ziet doet de begraafplaats alvast een dringende oproep. De redactie verwijst verder naar een eerder artikel met veel praktische tips in Oorschelp 77 (december 2025) over natuurbrandpreventie in het algemeen. Mocht u deze Oorschelp niet hebben bewaard, hij is nog te lezen op de website van de Dorpsvereniging.

Herdenking 82ste operatie Market Garden in september 2026

TEKST: Frans Geertsen

Het is 82 jaar geleden dat de 82ste AA. Airborne Divisie, als onderdeel van de Operatie Market Garden, in het gebied zuidelijk van Nijmegen werd gedropt. Doel van de operatie was om de hoge gebieden zuidelijk van Nijmegen te bezetten en de bruggen over de Maas, het Maas-Waalkanaal en de Waal te veroveren.

In Heilig Landstichting willen we evenals in 2024 en 2025 weer een bevrijdingswandeling houden langs belangrijke plekken.

Deze keer op 18 september, een dag voor de grote officiële bijeenkomsten. Waarschijnlijk zal op de Nijmeegsebaan bij de plaats waar Ray Lewis sneuvelde, een kleine plaquette worden geplaatst. Langs de Nijmeegsebaan en Groesbeekseweg waren in 2024 en 2025 al heel veel herdenkingsvlaggen te zien. Het zou fijn zijn als nu in 2026 ook in ons dorp nog meer bewoners de herdenkingsvlag zouden willen ophangen.

Deze vlaggen, in meer afmetingen dan in voorgaande jaren, zijn te koop bij: Het Vrijheidsmuseum, in Groesbeek en het Informatiecentrum WW2 in Nijmegen.

De prijzen zijn:

• Jeepvlag	30x40 cm	€ 15,00
• Gevelvlag	100x150 cm	€ 17,50
• Mastvlag	150 x 225 cm	€ 42,50
• Mastvlag XL	200x300 cm	€ 62,50

Bij veel belangstelling vanuit Heilig Landstichting, wil ik graag voor die vlaggen zorgen.

Wandeling Wilde Kruiden

TEKST: communicatie Orientalis

Tijdens een wilde kruidenwandeling in Museumpark Orientalis kijk je nu eens écht goed naar wat er groeit in de berm, langs paden, op het veld of langs de bosrand. We staan stil bij wat er op dat moment groeit en bloeit en je leert waarvoor je wilde planten kunt gebruiken, in de keuken, voor je gezondheid of in de dagelijkse verzorging.

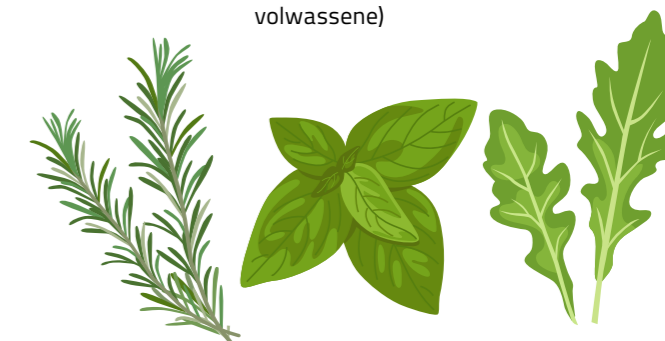
Planten die je eerst misschien over het hoofd zag, of die je slechts als onkruid zou bestempelen, blijken ineens vol verhalen, toepassingen en kracht te zitten. Deze wandeling is geen excursie met droge feiten, maar een uitnodiging tot verwondering.

Trek je schoenen en zintuigen aan! We gaan ruiken, proeven, voelen en goed bekijken. Je gaat de taal van wilde planten een beetje verstaan en kijkt met frisse ogen naar het groen om je heen.

Je hoeft geen voorkennis of ervaring te hebben, nieuwgierigheid is genoeg!

Tielke van Tiel en Zaligheid biedt ook workshops en cursussen aan. Bekijk haar website eens: <https://tielenzaligheid.nl/>.

- Wanneer: Zondag 28 juni
- Tijdstip: Start is om 12:00 uur
- Waar: Ingang van het hoofdgebouw Orientalis
- Kosten: Gratis met museumkaart of entreeticket (€7,50 kind/ €16 volwassene)

Nijmeegs Kamerkoor brengt haar jaarlijkse concert in de Bosduivel

TEKST: Els Vermue

Het is zo langzamerhand een mooie traditie aan het worden: het jaarlijks concertje dat het Nijmeegs Kamerkoor ten gehore brengt voor de liefhebbers van klassieke koormuziek uit Heilig Landstichting. We voelen ons als koor altijd heel gastvrij ontvangen in de Bosduivel en als dank daarvoor bestaat nu al enige jaren dit initiatief.

- **Wanneer:** donderdag 25 juni
- **Hoe laat:** 20.30 uur
- **Waar:** In de Bosduivel
- **Kosten:** gratis

Op deze avond zingen wij werken van de componisten Dowland, Hassler en Arcadelt.

We worden begeleid door het blokfluitensemble Quercus. Zij zullen ook enkele stukken solo spelen. We hopen jullie allemaal te verwelkomen. Het belooft weer een sfeervolle en gezellige avond te worden.

Dorpsvereniging Heilig Landstichting

WANDELPROGRAMMA

Natuurwandelingen het Bosduiveltje

17 juni Ooyse Graaf

Op woensdag. Verzamelen om 09.30 uur bij de Bosduivel om te carpoolen. Rond 12.30 uur terug. Begeleid door 3 natuurgidsen. Informatie en aanmelden: helenvanderven@gmail.com
Kosten: €5 per wandeling of €35 voor 8 wandelingen

WANDELPROGRAMMA HLS

Met een thema in/rond ons dorp

12 juni Bezoek Landgoed Grootstal

26 juni Eetbare planten, o.l.v. Helen van der Ven

Op vrijdag. Organisatie: Annelies, Bob, Els, Helen en Josine. Verzamelen om 14.00 uur bij de Bosduivel. Wandeling tot 2,5 km.

Na afloop samen koffie of thee drinken. Kosten: €3 per wandeling of €10 voor 5 wandelingen.

Aanmelden: anneliesvgunst@gmail.com

WOONWIJZER HEILIG LANDSTICHTING

Inloop iedere laatste woensdag van de maand,

18.00 - 20.00 uur. Zomerstop juli en augustus

Kom langs bij de energieadviseurs met vragen over isoleren, verwarmen en de energiegemeenschap HLS. Contact: woonwijzerHLS@gmail.com

OPEN ATELIER

Iedere donderdagmiddag 14.00- 16.30 uur.

Zomerstop in juli en augustus

Informatie: Coosje Brunnekreeft

BOSDUIVELCAFÉ

Vrijdag 19 juni. Iedere 3e vrijdag van de maand van 18.00 - 19.00 uur. Zomerstop in juli en augustus

Gastheren Hans Vemer en Silvo Meulendijk heten alle dorpsbewoners welkom. Op 19 juni tevens afscheid van Vera Mattijssen.

JAARGETIJD DORPSSOEP

Vrijdag 26 juni 18.00 - 19.30 uur: zomersoep

Dyonne van Duren, Christianne de Meijer en Tony te Pas koken een heerlijke maaltijdsoep en maken een toetje. Uiterlijk 2 dagen van tevoren aanmelden via de website. €5,- p.p..

BIBLIOTHEEK

Zomerstop in juli en augustus

VIERDAAGSE

18 t/m 25 juli

Dorpshuis de Bosduivel gesloten voor alle gangbare activiteiten i.v.m. vierdaagsegasten.

VERVOLGBIJEENKOMST ENERGIEWERKGROEP september

Presentatie van de onderzoeken en voorstel voor concrete aanpak

HERDENKING OPERATIE MARKET GARDEN

Vrijdag 18 september

Organisatie: Frans Geertsens

BURENDAG

Running dinner 2e editie

Zaterdag 26 september

Dorpsvereniging en Oranje Comité maken samen een programma voor alle leeftijden.

GOLFTOERNOOI HLS

Zaterdag 3 oktober

Organisatie: Bert Peters.

Vereniging 50Plus

BEWEGINGSPROGRAMMA

voor alle inwoners van Heilig Landstichting

Iedere dinsdagochtend. Zomerstop in juli en augustus

- 9.00 uur: pilates
- 10.30 uur: sportief wandelen
- 11.00 uur: functioneel bewegen voor 70+

Running Dinner

Na het succes van vorig jaar wordt er ook dit jaar tijdens de Burendag een running dinner georganiseerd. En wel op zaterdag 26 september.

Meer informatie volgt later. Als je het leuk vindt om mee te denken en te helpen bij de voorbereiding, neem dan contact op met Elo de Mul: hlsburendag2026@gmail.com.

ORANJE BOVEN, OOK IN DE BOSDUIVEL! samen kijken naar het WK

TEKST: Michiel Droog

Het Nederlands elftal speelt tegen Zweden op 20 juni om 19.00 uur

Wij kijken en juichen samen!

De Bosduivel kleurt die avond knaloranje en jullie zijn allemaal welkom. Jong, oud en alles ertussenin. De Bosduivel is open vanaf 18.30 uur.

In de grote zaal hangt een groot scherm, er zijn zit- én staplaatsen.

Aan de bar kun je je drankjes halen om je dorst te lessen.

Wij, het Oranje Comité, zorgen in de rust voor wat hapjes van het huis, dus laat het je smaken! De sfeer maken we samen.

Praktisch op een rij:

Wanneer: 20 juni, inloop vanaf 18.30 uur, aftrap 19.00 uur

Waar: Dorpshuis De Bosduivel

Voor wie: het hele dorp, de hele familie

Dresscode: oranje (hoe meer, hoe beter!)

ACTIVITEITEN VOOR LEDEN

Onder andere: Museum More op 18 juni, en pannenkoeken eten op 25 september
Zie verder de nieuwsbrief van vereniging 50+.

Museumpark Orientalis**SCHATTEN VAN DE OUDE WERELD**

Van 1 maart tot 2 november, dinsdag t/m zondag van 11.00 - 17.00 uur

Expositie over wereldhandelsroutes, karavanen, mensen en producten. www.museumparkorientalis.nl

VIERING 115 JARIG BESTAAN

12 juni t/m 5 juli

TAXATIEDAG ART DUMAY

Woensdag 17 juni

Aanmelden via website Orientalis

PARADISE FESTIVAL

Zaterdag 20 juni

PADMA HEART YOGA IN NATURE

27 juni, 19 juli, 23 aug, 13 sept, van 10.00 - 11.00 uur

€5 p.p. Info en aanmelden: padmaheart yoga@gmail.com

KRUIDENWANDELING MET TIELKE

Zondag 28 juni 12.00 uur

www.tielenzaligheid.nl

OP BEZOEK BIJ DE ROMEINEN

29 juli t/m 2 augustus

ECOFEST

Zaterdag 12 sept

bij de Zendo

ZENCAFÉ

Donderdag 10.30 - 17.30 uur,

Vrijdag 12.00 - 17.30 uur

zie: www.dezendo.nl

Kijk op de website van de dorpsvereniging voor de actuele agenda:

www.dorpsverenigingheiliglandstichting.nl

Cenakelkerk**BEZICHTIGING EN AUDIOTOUR**

Vanaf Pasen is de kerk open voor bezichtiging op donderdag t/m zondag, van 14.00 - 16.30 uur.

Er zijn vrijwilligers aanwezig die uitleg kunnen geven. Audiotour van 30 min voor €3.

GREGORIAANSE VESPERS

Iedere 1e zondag van de maand om 17.00 uur.

Zomerstop in juli en augustus

Door het Gregoriaans Instituut

(www.gregoriaansinstituutnijmegen.nl)

VOCES CAELESTES

20 juni om 20.00 uur

Johannes de Doper-programma door Vrouwenschola Voces Caelestes, i.s.m. het Gregoriaans Koor Utrecht. Toegangsprijs € 15,-.

WAGNER4DAAGSE

19 t/m 23 augustus

Kijk voor meer informatie en de volledige agenda op de website van de Wagner4Daagse.

Hortus Nijmegen**HORECA OPEN**

Dinsdag t/m zondag 11.00 - 16.00 uur

d'Almarasweg / Victor Westhofflaan 22

LIVE MUZIEK

Hortus Live (gratis):

zondag 14 juni, 12 juli, 23 aug. en 6 sept.: 13.30 -15.00 uur.

Gluren bij de Buren (gratis):

zondag 28 juni 14.30 u /16.00 / 17.30 uur.

Voor details, en nog andere concerten zie: www.hortusnijmegen.nl

LANDELIJK OPENTUINENWEEKEND

Zaterdag 20 juni 8.00 - 17.00 uur

Nijmeegs Kamerkoor**'LIEF EN LEED ROND 1600'**

Donderdag 25 juni om 20.30 uur in De Bosduivel.

Jaarlijks concert voor de inwoners van Heilig Landstichting. Begeleid door het blokfluitensemble Quercus. De toegang is gratis.

**Antwoord quizvraag
Oorschelp 78**

TEKST: Wim de Vries

"Hier begint de zee"

Deze tekst staat op een tegel die vlak bij de rioolput ligt bij de oprit naar de Bosduivel. De tekst roept de mensen op geen andere stoffen dan regenwater in het riool te gooien om vervuiling tegen te gaan.

**Weggoaien?
Mooi niet!****Weggoaien? Mooi niet!**

Jaarlijks gooien we veel spullen weg die met een kleine reparatie nog jaren mee kunnen. Om deze wegwerpcultuur tegen te gaan willen we in HLS een **REPAIRCAFÉ** starten.

Voor dit project zijn wij op zoek naar enthousiaste vrijwilligers met verstand van elektra, textiel of mechanica. Wil je meedoen? mail naar debosduivel@gmail.com.

Zodra we voldoende bezetting hebben, gaan we van start.

Met vriendelijke groet,
Peter Duteweerd

Zen Centrum Nijmegen vormt een toegankelijke en betrokken groep spirituele vrienden; een sangha.

We gaan uit van zen uit het hart; een grond van liefde waarin de dingen zijn zoals ze zijn en die je tegelijkertijd zorgzaam in de wereld doet staan. Vanuit dit hart oefenen we o.a. met meditatie onze aandacht. We vinden ondersteuning in de zentraditie én zijn met open verwondering naar de wereld van kunst, religie, politiek, ecologie en wetenschap gericht. Van harte welkom!

zennijmegen.nl

VOOR STARTERS E.A.

ZENBOEFENAARS

laat je inspireren door de zenfilosofie

De Rozenhof: gastvrij genieten in eigen buurt

www.rozenhof.nl
Nijmeegsebaan 114 - 6564 CK Heilig

Bent u op zoek naar een gezellige locatie om te genieten van een heerlijke lunch of een smaakvol diner? Bij Boutique Hotel Rozenhof bent u van harte welkom.

Met trots presenteren wij u onze vernieuwde menukaart. Van een heerlijke lunch tot een uitgebreid diner: geniet van smaakvolle gerechten, met zorg samengesteld door onze keukenbrigade.

Neem plaats op ons ruime terras of geniet van de rust en sfeer van onze prachtige tuin. Of u nu langskomt voor een kop koffie, een uitgebreide lunch of een gezellig diner, wij zorgen ervoor dat het u aan niets ontbreekt.

Daarnaast beschikken wij over een sfeervolle zaal die uitstekend geschikt is voor verjaardagen, jubilea, koffietafels, familiebijeenkomsten en andere gelegenheden. Wij verzorgen deze bijeenkomsten graag volledig voor u. Van koffie met gebak tot luxe hapjes en uitgebreide arrangementen: alles kan naar wens en op maat worden samengesteld, zodat uw gelegenheid perfect aansluit bij uw wensen.

Wij verwelkomen u graag bij Boutique Hotel Rozenhof voor een ontspannen en gastvrije ervaring.

*Reserveer nu een tafel via rozenhof.nl
of bel 024 - 323 03 59.*

THUISBRENGSERVICE?

FREEK regelt het. Al 25 jaar.
Veilig en vertrouwd in uw eigen auto.

FREEK

chauffeursdiensten

Geen mogelijkheid om zelf te rijden en geen zin in een dure taxi met wachttijd?
Onze studentchauffeurs en 55+ chauffeurs brengen u in uw eigen auto veilig en comfortabel naar uw bestemming. Of het nu gaat om een diner, familiebezoek of luchthaventransfer – wij regelen het!

Pluk de dag en boek uw rit via
www.freekregeltHet.nl

U kunt FREEK ook bellen op 024-350 1995

gcrakkenstein.nl

Apotheek:

- Persoonlijke aandacht en uitstekende service
- Gratis bezorging, ook na 18:00
- Goede samenwerking met de huisarts voor optimale medicatiebewaking

024 208 22 88

Huisarts:

- Laagdrempelige, betrokken zorg midden in de wijk
- Online zelf afspraken inplannen
- Mogelijkheid tot e-mail consult
- Inloopsprekuur

024 355 23 39

Heyendaalseweg 288
6525 SM Nijmegen

Op zoek naar uw droomhuis? Aangenaam.

www.pullesmakelaardij.nl

Droomwoning kopen zonder voorbehoud van financiering? HET KAN VEILIG!

Financieel Fit

Financieel Fit | Nijmegen
Marienburg 92
6511 PS Nijmegen
nijmegen@financieelfit.nl
financieelfit.nl

Bel nu voor een passend advies:
024 - 388 3338

"Blijf gretig, blijf speels"

Otto Wijnen: dagvoorzitter

voor events met energie, humor en echte connectie!

Als uw dagvoorzitter én meeting designer (bekend van de ALV en het verkiezingsdebat) combineer ik aanstekelijke energie en humor met een scherp oog voor interactie en opbouw.

"Blijf gretig, blijf speels": met die instelling smeden we samen een meeslepende beleving die inspireert, verbindt en uw doelen overtreft."

Gun uw bijeenkomst de dynamiek die het verdient! Neem vandaag nog contact op voor een vrijblijvend gesprek en ontdek de meerwaarde.

www.ottowijnen.nl
06 47781000

Rolluiken
Zonneschermen
Zip-screens
Markiezen
Jaloezieën
Lamellen
Rolgordijnen
Shutters
Plissees
Horren
Terrasoverkapping

BAZUIN ZONWERING
ADVIES EN MONTAGE OP MAAT

Rob Bazuin
06 - 2297 9931

Nijmeegsebaan 88b
6564 CH Heilig Landstichting
info@bazuinzonwering.nl
www.bazuinzonwering.nl

Scherpste in prijs voor kwaliteit: Tot 20% korting!

MARCEL KRIJGSMAN PHOTOGRAPHY

vakfotograaf en specialist voor

- particuliere & zakelijke portretten
- huwelijksfotografie
- particulier & bedrijfsevents

mijn missie: mensen laten stralen!

SCHATTEN VAN DE OUDE WERELD

1 MAART - 2 NOVEMBER 2026

DAMES – BEWAAR DIT

ERVAREN COUPEUSE maakt DAMES- HEREN- EN KINDERKLEDING. Tevens GORDIJNEN, KUSSENS ENZ.

Ook voor HERSTEL- EN VERMAAKWERK.

*Zéér redelijke vergoeding.
Bel Coby 06-52157020*

Klopper & Kramer
Uitvaartcentrum Oud-Mariënboom

9,7
klanten vertellen.nl

Hebt u goede ideeën over hoe een laatste afscheid er uit zou moeten zien, misschien dat van uzelf..? Praat er eens over met ons. Wij kunnen als geen ander aangeven wat mogelijk is (alles), waar u aan moet denken en wat het gaat kosten en eventuele voorzieningen daarvoor. We hebben iedere donderdagmiddag een vrij inloopspreekuur (14.00-16.00u), maar wij maken ook graag een afspraak voor een kopje thee bij u thuis.

Oud-Mariënboom Groesbeekseweg 424 Nijmegen 024-323 4444 www.kk.nl

DE DRANKSPECIALIST VOOR AL UW DRANKEN DICT IN DE BUURT!

MEER DAN 700 VERSCHILLENDE SOORTEN WIJN VANUIT DE GEHELE WERELD

MEER DAN 550 VERSCHILLENDE SOORTEN SPECIAALBIER

MEER DAN 250 VERSCHILLENDE WHISKY'S

- RUIM ASSORTIMENT AAN ALCOHOLVRIJ (BIER, WIJN, RUM, GIN, WHISKY)
- TAPVERHUUR, STATAFELS, GLASWERKVERHUUR EN HET HELE PAKKET AAN DRANKEN VOOR UW FEEST!
- ADVIES VOOR WIJN/SPIJS COMBINATIES PASSEND BIJ UW DINER, WIJNPROEVERIJEN EN WIJNCURSUSSEN (WSET)
- BEZOEK ONZE WEBSHOP OP WWW.WIJNHUISNIJMEGEN.NL

wijnhandel
"In de Blauwe Druif"

Wijnhandel "In de Blauwe Druif" - Steenbokstraat 30 - 6531 TH Nijmegen - Tel. 024 355 73 46 - info@dedruif.nl

www.dedruif.nl @indeblauwedruif @wijnhandelindeblauwedruif

Kliniek Heyendael
Cosmetische Plastische Chirurgie

Dé kliniek voor plastische chirurgie

Over ons:
Betrouwbaar, professioneel en persoonlijk: dat is Kliniek Heyendael.

Al sinds 2011 zijn we een begrip als het gaat om cosmetische plastische chirurgie. Onze privékliniek bevindt zich bij Nijmegen. Bij ons staan jouw wensen centraal. Deze worden tijdens een uitgebreid consult met de plastisch chirurg besproken om zo een realistisch beeld te krijgen over de mogelijkheden. Je kunt bij ons terecht voor alle plastische chirurgische behandelingen en ingrepen.

Kom langs voor en vrijblijvend consult bij een van onze plastisch chirurgen!

Behandelingen:

- Borstvergroting
- Neuscorrectie
- Gezichtscorrectie
- Lipofilling
- Liposuctie
- Buikwandcorrectie
- Gynaecomastie (mannenborsten)
- Ooglidcorrectie
- Injectables

024-845050
info@kliniekheyendael.nl
www.kliniekheyendael.nl

[KliniekHeyendael](https://www.instagram.com/KliniekHeyendael)
[Kliniek Heyendael](https://www.facebook.com/KliniekHeyendael)

SCAN DE QR CODE VOOR ONZE WEBSITE

Column

Dick Verstegen

Enthousiasme

Wat wou Ryan Hendriks nou precies op die gedenkwaardige donderdagavond van 21 mei waarop meer dan honderd razend enthousiaste Orientalers in het gemeentehuis opdraafden? Zij waren daar om de insprekers voor het museumpark te steunen. Ze waren daar om te horen hoe de gedelegeerde raadsleden een B&W-voorstel voor structurele jaarlijkse subsidie aan Orientalis in een zogenaamde carousselvergadering zouden omtoveren in een hamerstuk voor de raadsvergadering van 28 mei. Maar hij, Ryan Hendriks van de VVD, had als enige andere ideeën over de manier waarop. Hij speelde met de gedachte om een amendement in te dienen teneinde de structurele subsidie om te zetten in een investeringskrediet van een miljoen of meer. Hij trok zijn keutel in toen hij niemand meekreeg. Maar wat is dit voor denkwijze, vroeg ik me af. Een langjarig warm commitment van de gemeente, waar Orientalis naar snakt, inruilen voor een kille pot **leengeld**, wat immers de aard is van een investeringskrediet.

Ach, zo was het misschien helemaal niet bedoeld! Of toch wel? Voorbeeld van fris, ondernemend denken? Is het de jeugdige VVD-er bekend dat we nu juist geacht worden **samen** dit unieke museum te dragen? En dat nu juist het enthousiasme van zoveel meedragende mensen de gemeente over de streep kon trekken? Dat gebeurde niet in één avond; het was een daaraan voorafgaand proces van jaren. We kunnen dat langjarig commitment van de gemeente namelijk helemaal niet missen. Want daar was eindelijk immers het kwartje gevallen... Met een investeringskrediet schep je afstand, wat nou juist niet de bedoeling is en bovendien moet het terugbetaald worden. Geen idee van 'samen' dus.

Over enthousiasme gesproken. Een levendig, zichzelf elke dag weer aanvullend en bewijzend voorbeeld daarvan zijn de groepsapps van de groenvrijwilligers. Ik ben al een tijdje niet meer actief als groenvrijwilliger, maar mag gelukkig nog steeds de apps volgen. En wat ik daar zie vervult mij elke keer weer met grote vreugde. Om te beginnen zijn daar de onwaarschijnlijk mooie

foto's en videotjes van Chris. De helaas scheidende voorman Maarten (gaat droom waarmaken in Spanje) liet zich eens ontvallen: 'Holy shit! Da's van hoge kwaliteit man!' Richard en naamgenoot Dick laten zich in de beeldhoek ook niet onbetuigd. Dick laat een prachtig bloemetje zien naast een madeliefje en Richard weet twee minuten later te melden dat het gewone vogelmelk is. Een kwartiertje nadien laat Maarten weten dat de bolletjes van de vogelmelk geplant zijn en dat ie blij is dat ze zo mooi opkomen. Dick verzucht daarop dat het mooi is dat het museumpark zo steeds verrassender wordt.

Overweldigend is ook de geestdrift over kleine beestjes in de app. De foto's van de berkenknotssprietbladwesp staan me nog helder voor de geest. Maar ook de groeiende verzameling insecten van Rico vormt een genot voor het oog. De eenden in de vijver ('herrie in de vijver'), goudhaantje, zandhagedis, hazelworm en natuurlijk onze eigen schapen en lammetjes vormen ook weerkerende thema's. Van recente datum is de vraag of er boven de grote vijver vleermuizen of huiszwaluwen vliegen (er komt een nachtelijk onderzoek). Ik ben geraakt door het enthousiasme waarmee Chris elke keer weer 'ons prachtige landschapspark' bezingt met zijn 'onuitputtelijke schoonheid'. En Nelleke steekt de loftrompet over al die tekenen van toenemende biodiversiteit en zegt dat ze blij is dat jonge mensen ook begeistert raken van wat het museumpark te bieden heeft. Zo krijgen jonge generaties 'liefde voor de natuur mee.' Zo is het maar net.

Kijk, dit is een vorm van 'samen' die niet te vangen is in een krediet of subsidie, maar die wel voorwaarde is voor het commitment van onze volksvertegenwoordiging en het deed mij dus erg veel goed dat de besluitvorming zich rond dat gevoel voltrok. Een heel recente motie van de VVD om te onderzoeken of het afbouwen van de basiliek haalbaar is, is weer van een heel andere orde en zou best eens wel kunnen aansluiten bij de geest die door Orientalis waait. Misschien niet realistisch op dit moment? Of juist heel visionair?